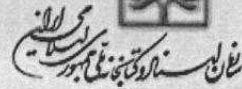

مشکلات مادران؛ رفتار فرزندان

گردآورنده و مؤلف:

طاهره رستگارثانی

سرشناسه	: رستگار ثانی، طاهره، ۱۳۵۷-، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: مشکلات مادران؛ رفتار فرزندان / گردآورنده و مؤلف طاهره رستگارتانی.
مشخصات نشر	: بجنورد: گسترش علوم نوین، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۹۰ص.
شابک	: 978-622-6911-03-0؛ ۶۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: اختلالات رفتاری در کودکان
موضوع	: Behavior disorders in children
موضوع	: مادر و کودک
موضوع	: Mother and child
رده بندی کنگره	: RJ5۰۶
رده بندی دیویی	: ۶۱۹/۹۲۸۹
شماره کتابشناسی	: ۵۸۵۲۴۸۹

مشکلات مادران؛ رفتار فرزندان

طرحہ ہستگار ثانی

سارا محمدی

هادی شاہی

اول، تابستان ۱۳۹۸

جلد ۱۰۰۰

978-622-6911-.3-.

٩٠ صفحه

۱۶۰۰۰ ریال

عنوان کتاب:

گردآورنده و مؤلف:

ویراستار:

طراح جلد:

■ نوبت چاپ:

■ شمارگان:

■ شاہک:

■ تعداد صفحات:

■ قیمت:

۱.....	پیشگفتار
۳.....	اهمیت کتاب

بخش اول: اختلال رفتاری

۵.....	تعریف اختلال رفتاری
۸.....	اختلالات رفتاری کودکان
۱۲.....	طبقه بندی اختلالات رفتاری کودکان
۱۴.....	عوامل مؤثر بر اختلالات رفتاری
۱۴.....	عوامل بیولوژیک
۱۷.....	عوامل بیورژنتیکی
۱۷.....	عوامل محیطی
۲۲.....	ویژگی های افراد با اختلالات رفتاری
۲۴.....	وضعیت روانی کودکان مبتلا به اختلالات رفتاری
۲۴.....	مشکلات توانبخشی افراد با اختلالات رفتاری
۲۴.....	دسته بندی اختلالات رفتاری
۲۷.....	گروه بندی اختلالات رفتاری از دیدگاه متخصصان آموزش و پرورش

بخش دوم: خودناتوان سازی

۲۹.....	مفهوم خودناتوان سازی
۳۱.....	تعاریف خود ناتوان سازی
۳۳.....	رفتارهای خودناتوان ساز
۳۵.....	راهبردهای خودناتوان سازی
۳۵.....	نظریه های خودناتوان سازی
۳۵.....	نظریه آدلر
۳۶.....	نظریه موری
۳۷.....	نظریه هدف خودناتوان سازی

۳۷	 نظریه خودارزشمندی در خودناتوان سازی
۳۸	 انواع خودناتوان سازی
۳۸	 خودناتوان سازی ادعایی
۳۸	 خودناتوان سازی رفتاری
۴۰	 خودناتوان سازی و عزت نفس
۴۱	 منشأ پیدایش خودناتوان سازی
۴۲	 ویژگی های افرادخودناتوان ساز

بخش سوم: احساس گرفتاری

۴۳	 احساس گرفتاری
۴۵	 احساس گرفتاری و بیماری
۴۶	 علائم و نشانه های رفتاری
۴۷	 علل احساس گرفتاری
۴۸	 انواع احساس گرفتاری
۵۰	 احساس گرفتاری طبیعی
۵۰	 احساس گرفتاری مزمن
۵۱	 احساس گرفتاری حاد
۵۲	 گرفتاری مادران در جامعه امروز
۵۳	 ارتباط گرفتاری مادر با مشکلات رفتاری
۵۵	 تحقیقات انجام شده در خصوص موضوع کتاب
۶۰	 فهرست منابع
۶۴	 منابع لاتین

پیشگفتار

اصطلاح اختلالات رفتاری، بدون آنکه تعریف شود، تقریباً ۸۵ سال پیش، وارد فرهنگ علم روانشناسی شده و تعریف واحدی که مورد پذیرش همگان باشد ارائه نشده است. شاید بتوان اختلالات رفتاری را، رفتارهای گوناگون افراطی، مزمن و انحرافی دانست که گستره آن شامل اعمال تهاجمی یا برانگیختگی ناگهانی، اعمال افسرده گونه و گوشه گیرانه می باشد و بروز آنها به دور از انتظار مشاهده کننده است (محمدی، ۱۳۹۳)؛ در نظریه کولمن، هر یک از مشکلات نوجوانان در یک سن به تقویمی خاص به نقطه اوج تنش خود می رسد که با توجه به تفاوت های جنسیت تغییر پذیر است و هر زمان که سن اوج تنش برای چند مسئله یا مشکل همزمان شود، سازگاری نوجوان دچار مشکل می شود و در چنین وضعیتی است که مشکلات رفتاری برای آنان بیشتر نمایان می شود (بسی و همکاران، ۱۳۸۶). اختلال های دوره نوجوانی به دو دسته اصلی اختلال های برونی و اختلال های درونی تقسیم می شوند، که اختلال های برونی سازی در برگیرنده دو گروه رفتارهای قانون شکنانه و ناشگراانه بوده و اختلال های درونی سازی شامل اختلال هایی است که نمود نشانه های بیماری را به خود فرد است مانند افسردگی، اضطراب و شکایات جسمانی (خانجانی، ۱۳۹۱). در حقیقت شواهد گویای این مساله بوده است که رفتارها و مشکلات رفتاری نوجوانان با شیوه های مداخله ای خانواده و والدین در ارتباط است (شهرآرای، ۱۳۸۵).

در تحقیقات متعدد علاوه بر اشاره به اهمیت دو بعد رفتاری والدین نسبت به کودک (پذیرش-رد-آزاد گذاشتن-محدود کردن به روابط خانوادگی عمدتاً بر مرکز بر تأثیر والدین بر کودکان نشان نیز تاکید شده است. ویژگی های شخصیتی والدین و روش های تربیت که کودک تعیین کننده اولیه شخصیت در نوجوانی و بزرگسالی او تلقی می شوند. البته این یک رویکرد یک سویه می باشد که از اثر خصوصیات منحصر به فرد کودک بر دیگران غافل مانده است، لذا امروزه بیشتر روابط دوسویه مطرح می باشد. در یک رویکرد دوسویه، الگوهای منحصر به فرد رفتاری شخص با تمرکز بر روابط متقابل بین دو فرد تبیین می گردد. تاثیرهای دوسویه به این معنی است که الگوهای مشترک منحصر به فرد از عاطفه و ادراک بین دو شخص بیش از اعمال، عواطف و

افکار هر یک به تنهایی، بیان می‌دارند که چه چیزی احتمال دارد بر رشد کودک یا نوجوان اثر بگذارد (شهرآزای، ۱۳۸۵).

یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی، خانواده است که بعد کارکردی آن در مطالعه‌های مختلف مورد تأمل قرار گرفته است. والدین با رفتارهای خود، آفریننده موقعیت‌هایی هستند که رفتارهای خاص را در فرزندان برمی‌انگیزند و یا سرمشق‌هایی را برای الگوسازی در اختیار آنها قرار داده و یا به تشویق دسته خاصی از رفتارها می‌پردازند (پروین، ۱۳۸۵). در واقع به نظر می‌رسد الگوسازی خانواده، که ساختار علمی از دنیای خانواده است و براساس ارتباط اعضای خانواده با یکدیگر تعریف می‌شود؛ می‌تواند با توانمندی در مدیریت هیجانات و مشکلات رفتاری افراد خانواده مرتبط باشد. این الگوسازی‌ها که از طریق ارتباط بین اعضا، یعنی میزانی که خانواده‌ها شرایطی را فراهم می‌آورند در آن همه اعضاء خانواده، شرکت آزادانه و راحت در تعاملات داشته باشند و ایجاد هم‌نوایی با قوانین خانواده، یعنی همسان بودن نگرش‌ها، ارزش‌ها و عقاید شکل می‌گیرند که با می‌تواند با مشکلات رفتاری کودکان در ارتباط باشد (قادری و همکاران، ۱۳۹۴). همچنین شخصیت افراد خانواده به ریزه والدین از جمله عناصر مداخله‌کننده در روابط بین شخصی است. شخصیت، یک سازه کلی است که از مجموعه ویژگی‌های فردی تشکیل می‌گردد و به سه عامل تفکر، عواطف و رفتارهای بیرونی قابل مشاهده که در تعامل با عناصر محیط ایفای نقش می‌نماید، اشاره دارد (پروین، ۱۳۸۵).

کودکان با اختلالات رفتاری و والدین نه تنها بر یکدیگر تأثیر متقابل دارند، بلکه سایر اعضای خانواده یعنی دیگر فرزندان را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهند. تحقیقات نشان داده است که اختلالات رفتاری کودکان ارتباط تنگاتنگی با مشکلات روانی والدین دارد. به بیان دیگر، هر چقدر مشکل روانی والدین شدیدتر باشد، ظهور اختلال‌های رفتاری کودکان نیز سریع‌تر خواهد بود (داگلاس^۱، ۱۹۹۵).

^۱ Douglas

یافته‌ها بر اهمیت سلامت روان مادران بر بهزیستی کودک تاکید داشته و بیان می‌کنند که تعامل منفی بین بیماری‌های والدین و کودکان احتمالاً زمانی است که والدین و کودکان اختلال مشابهی دارند. بیماری روانی یکی از والدین احتمال ابتلای کودک به بیماری‌های روانی را افزایش می‌دهد (ساندرز^۱، ۲۰۰۲).

اهمیت کتاب

دوران کودکی از مهمترین مراحل زندگی است که در آن شخصیت فرد پایه ریزی شده و شکل می‌گیرد. اغلب اختلالات و ناسازگارهای رفتاری پس از دوران کودکی ناشی از کمبود توجه به دوران ساس کودکی و عدم هدایت صحیح در روند رشد و تکامل است. این بی‌توجهی منجر به عدم سازش و انطباق با محیط و بروز انحرافات گوناگون در ابعاد مختلف برای کودک می‌باشد که باعث اختلال در زندگی کودک می‌گردد و از آن به عنوان اختلال رفتاری یاد می‌کنند (دادستان، ۱۳۸۶).

در اهمیت مطالعه این کتاب باید به این نکته اشاره نمود که اختلالات رفتاری بوجود آورنده بسیاری از مشکلات فردی و اجتماعی است و کودکان مبتلا به این اختلالات، در مدرسه و جامعه و خانواده باعث بروز مشکلات گوناگونی گشته و حتی این اختلالات، آن‌ها را در برابر آشفتگی‌های روانی-اجتماعی دوران نوجوانی و بزرگسالی، آسیب‌پذیر می‌سازند. در حقیقت توجه به مشکلات رفتاری کودکان و مداخله در بهنگام باعث کاهش مشکلات فردی و به تبع آن مشکلات اجتماعی گردد. چرا که کودکان در عرصه سازان کشور نیروی انسانی فعال جامعه آتی را تشکیل خواهند داد و توجه به سلامت و بهداشت روان آنان مهم و ضرورتی اجتناب ناپذیر است (شادان، ۱۳۹۳). زیرا بسیاری از اختلالات دوران کودکی زمینه ساز بزهکاری‌ها و مشکلات دوران بزرگسالی است (زارع، ۱۳۸۶).

اهمیت دیگر توجه به این کتاب را می‌توان در این مورد خلاصه نمود که مادران دارای کودک با مشکلات رفتاری، بهترین و دلسوزترین مربی برای کودک خود بوده و احساس مثبت مادرانه

^۱ Sanders

توأم با آموزش می‌تواند به بهبود مشکلات این کودکان کمک نماید؛ لذا توجه به عواملی که در اجرای این مسوولیت مادرانه خلل ایجاد نماید، حائز اهمیت می‌باشد. پس با توجه به مطالب فوق و اهمیت توجه به خودناتوان سازی در مادران این گونه از کودکان و همچنین احساس گرفتار شدن مادر در مسیر تربیت و آموزش، این کتاب به دنبال بررسی رابطه بین احساس گرفتاری و خودناتوان سازی در مادران با مشکلات رفتاری کودکان می‌باشد. و از آنجا که به نظر می‌رسد شیوع مشکلات رفتاری در ایران بیش از حد انتظار بوده در اغلب موارد نتایج مطالعات، ضد و نقیض است این نتیجه ضد و نقیض در خصوص ارتباط شخصیت والدین و مشکلات رفتاری کودکان ما را بر آن داشت تا به مطالعه‌ای در این مورد بپردازیم بنابراین نتایج این پژوهش می‌تواند گامی اساسی در بسطی شخصیت والدین و بهبود اختلالات رفتاری کودکان باشد و منجر به آگاهی بیشتر در زمینه رابطه بین این متغیرها گردد. بنابراین استفاده از جامع‌ترین ابزار موجود برای سنجش صفات بنیادی شخصیت و سلامت روان والدین با عوامل متعدد به منظور تعیین ارتباط احتمالی این عوامل با اختلال رفتاری شایع در کودکان ضروری و روشن می‌باشد.